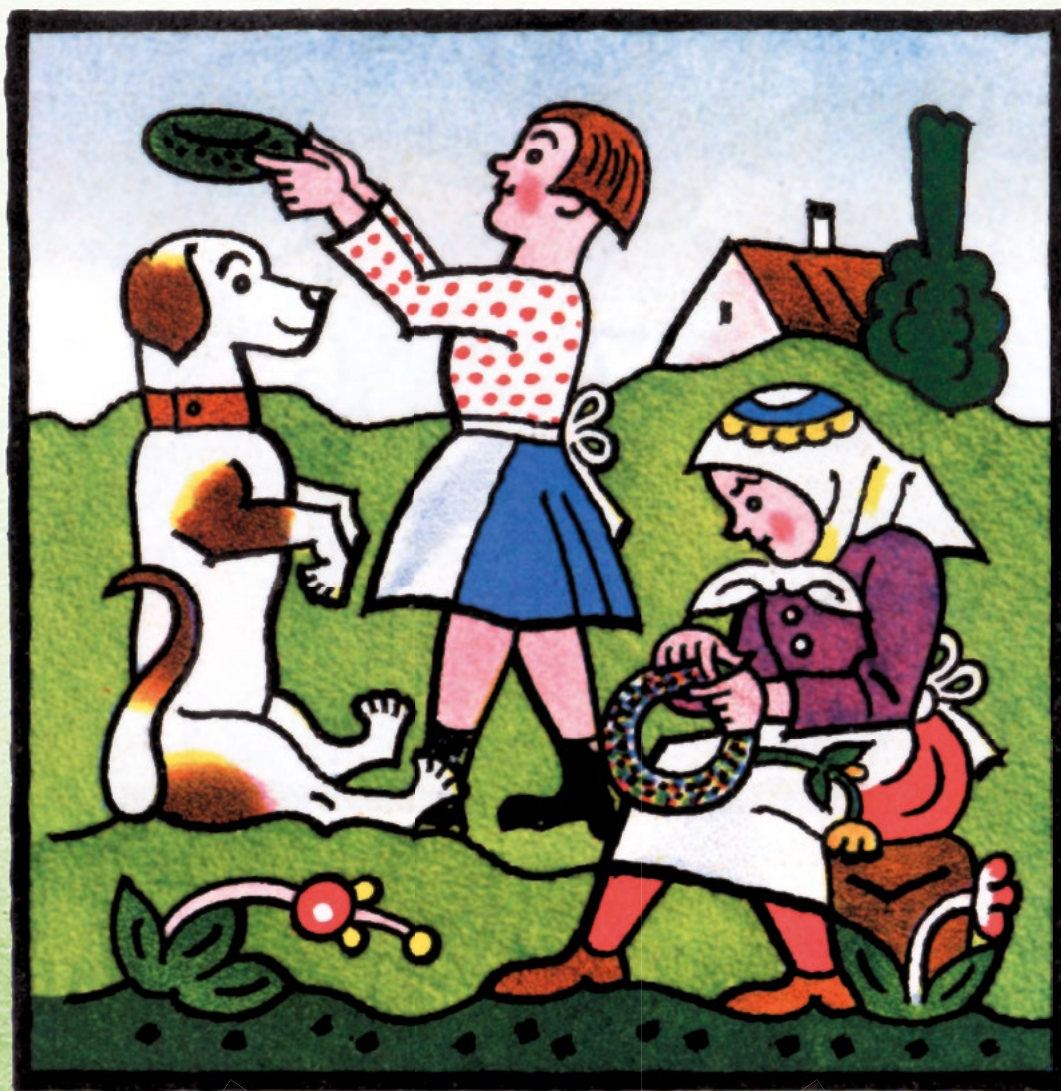

TRADIČNÍ ČESKÉ JARO

ilustrace Josef Lada

zvyky

říkadla

koledy

Fos. Lada 47

TRADIČNÍ ČESKÉ JARO

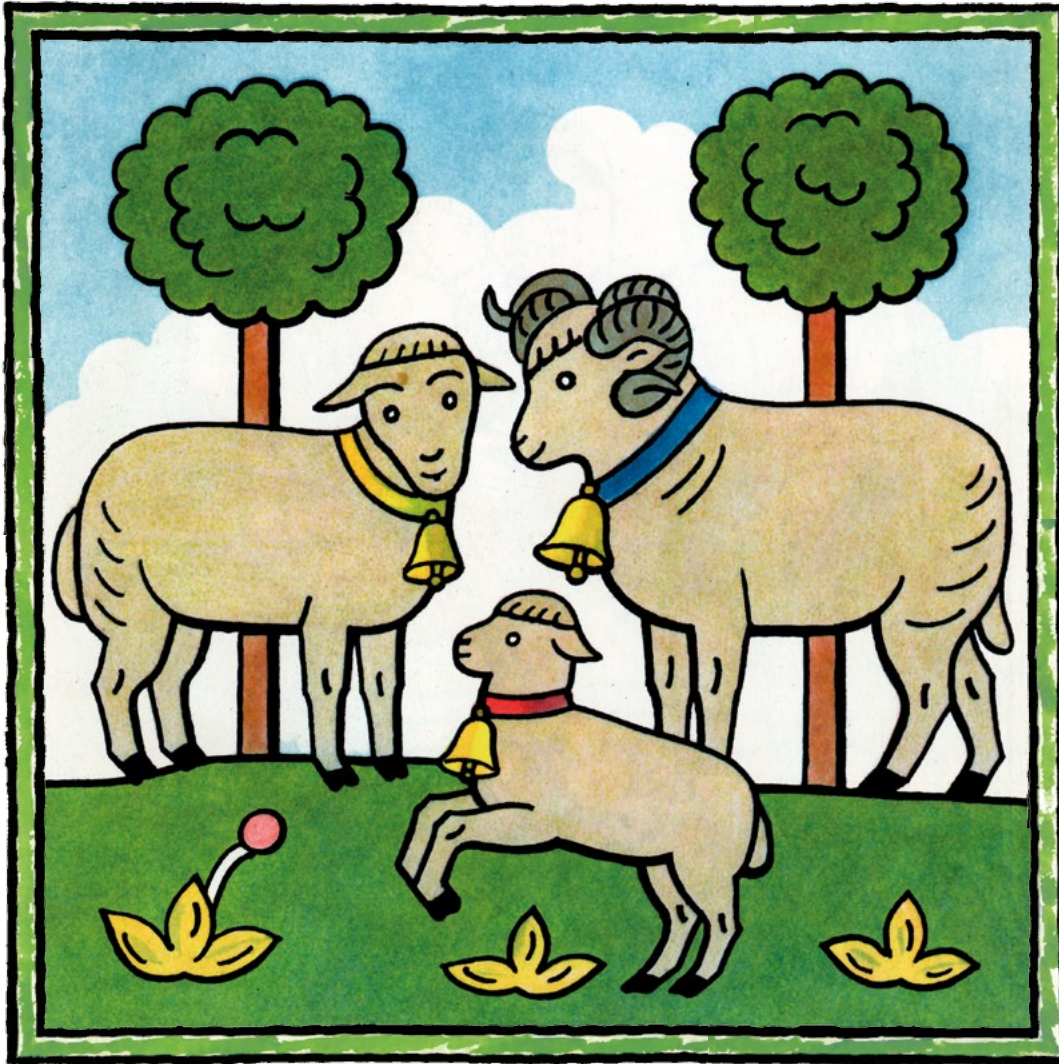
ilustrace Josef Lada

Vrby se nám zelenají,
na vše strany rozkvétají,
radujme se, veselme se.

Žežulička v háji zpívá,
zlatohlávek se ozývá,
radujme se, veselme se.

Travička zelená,
to je moje potěšení,
travička zelená,
to je moje peřina.

U potoka roste kvítí,
říkají mu petrklíč,
na koho to slovo padne,
ten musí jít z kola pryč.

Jak se zjara začne pučit,
nechci se víc doma mučit,
travička zelená,
to je moje peřina.

JARO

Jaro, dříve také vesna, je jedno ze čtyř ročních období. V této době se pomalu prodlužují dny, začíná se oteplovat a příroda se probouzí ze zimního spánku.

Astronomické jaro začíná jarní rovnodenností (21. března) a končí letním slunovratem (21. června). V této knížce se děti seznámí s meteorologickým jarem, které zahrnuje měsíce: **březen, duben, květen**.

Jaro a s ním probouzející se příroda nabízí krásné pohledy na rozkvetlé stráně posypané sněženkami, bledulemi a petrklíči. Děti odkládají čepice a rukavice, děvčata pletou věnečky z pampelišek a kluci velikonoční pomlázky z vrbového proutí. Touto knihou připomeneme dětem nejen oblíbené české svátky, tradice, zvyky, obyčeje, ale i nejznámější lidová říkadla a velikonoční koledy, které se vztahují právě k tomuto ročnímu období.

**Hurá, jaro už je tady,
zelenat se začnou sady,
hlínou bude vonět zem,
jaro je tu, pojdte ven!**

Březen

Březen je kus neposedy,
kde jen může, láme ledy.
Hledíme toho siláka!
Slunce z mraků vyláká.

Duben

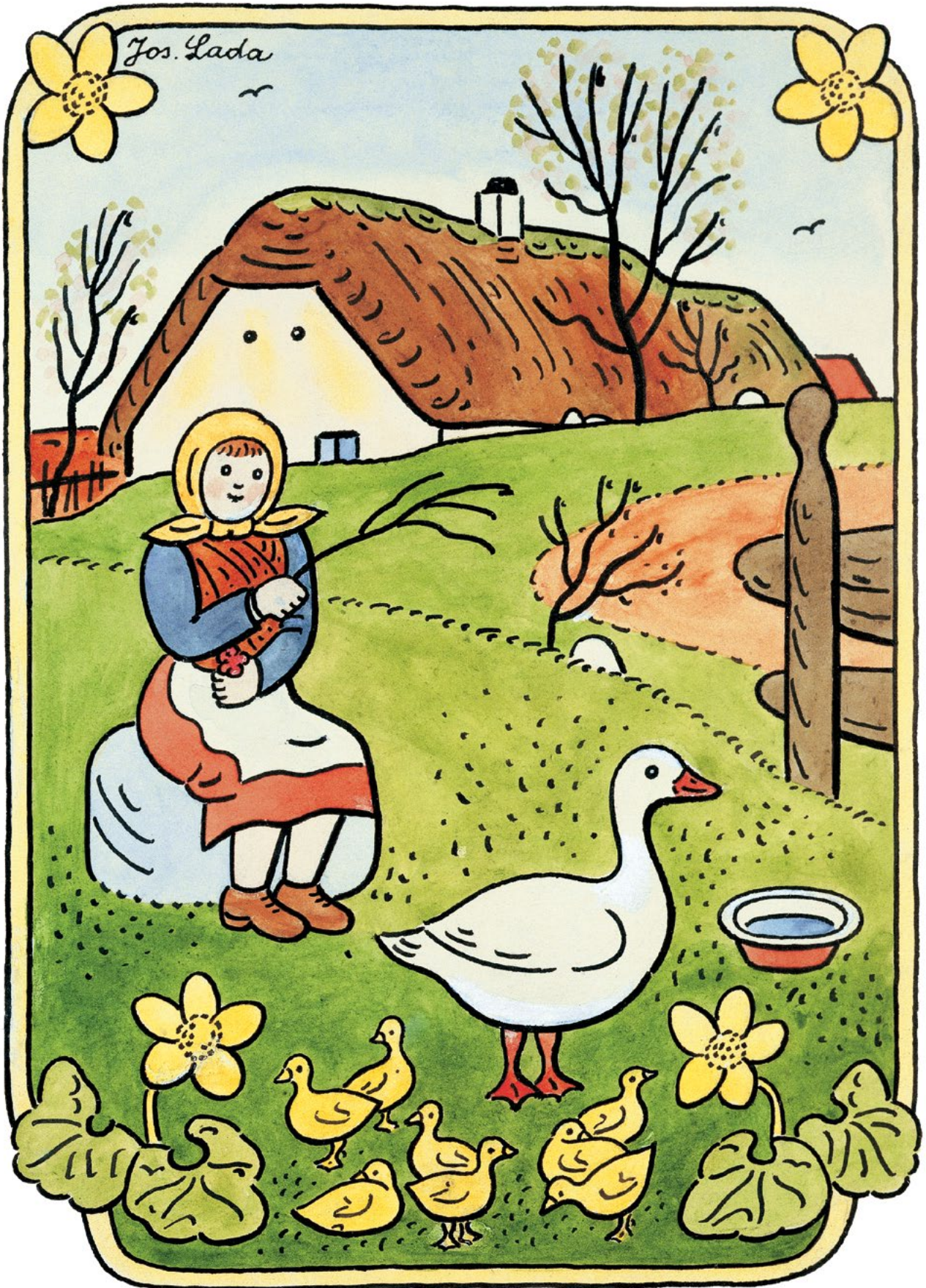
Duben si rád zaskotačí,
hned se směje, hned zas mračí.
Co přináší za dary?
Pomlázku a maškary.

Květen

Květen je z té krásné doby,
kdy se stromy květem zdobí.
Kdo si více popílí?
Včelky, nebo motýli?

Když jsem husy pásala,
zimou jsem se třásala,
teď už husy nepasu,
zimou už se netřasu.

Jos. Lada

MASOPUST

od svátku Tří králů do masopustního úterý

Masopust (fašank, končiny, ostatky) bylo dříve slavnostní období, které probíhalo ve znamení bujarého veselí a hodování. Začínalo den po svátku Tří králů a končilo v úterý před Popeleční středou. Datum Popeleční středy vyhledáte tak, že od pondělí toho týdne, ve kterém vychází Velký pátek, odečtete 40 dní. Jedná se tedy o svátek pohyblivý a trvá různě dlouho. Každý rok jeho začátek připadá na jiné datum, protože závisí na termínu Velikonoc. Dnes se masopustem rozumí nejveselejší a nejoblíbenější poslední tři dny před Popeleční středou, na které navazuje doba šestitýdenního půstu. V době masopustu se lidé radují, vaří vydatná jídla, pořádají se zabijačky, hostiny, zábavy, svatby a mimořádně pestré průvody masek.

V dřívějších dobách probíhala hlavní příprava na masopust ve čtvrtek před masopustní nedělí. Tomuto dnu se také říkalo **tučný čtvrtek** neboli „tučňák“, kdy se dělaly zabijačky, k obědu se zpravidla podávala vepřová pečeně a nesměl chybět dostatek piva a domácí pálenky. Lidé v tento den jedli a pili co možná nejvíc, protože věřili, že jedině tak budou celý rok plni síly.

Lidové pranostiky

Krátký masopust – dlouhá zima.

Konec masopustu jasný – len krásný.

Jaké je masopustní úterý, taková bude Velká noc.

Je-li rybník na masopustní úterý zmrzlý, bude neúroda celý rok.